

Današnji številki prilagamo položnice poštne hranilnice in prosimo naročnike, da nam nakažejo naročnino. Kdor naročnino ne poravnal, mu takoj ustavimo list.

Pol-tisočletja našega suženjstva.

TRST, dne 18. marca 1914.

Bilo je na današnji dan, pred 500 leti, ko si je zadnjikrat postavil slovenski kmet svojega kneza tam na Koroškem, na Gosposvedskem polju. Izvrševali so tedaj Slovenci svojo staro pravico: bili so oni gospodarji svoje domovine, in kdor je hotel biti njihov knez, jim je moral slovesno obljubiti, da bode zvesto čuval njihove pravice, da bode dober sodnik in da bode imel skrb za domovino. To je bilo pred 500 leti, toda kaj potem? Nevezani na prasego, so hoteli vladati knezi nad slovenskim ljudstvom, hoteli so ga podjarmiti popolnoma. Posrečilo se jim je. V dolgi dobi 500 let se nismo dvignili, nismo stresli jarma raz tilnika, temveč smo se morali še bolj upogniti. Tam na Koroškem, kjer so trume ljudi pristostvovali staroslovenskemu obredu vstoličenja, kjer je donela slovenska pesem, tam ne slišiš več niti slovenske govornice. Kakor goreča lava se je privalilo Švabstvo požigajoč vse, kar je bilo slovenskega. Prepravila je ze celo Koroško in leze naprej. A kdo se ji ustavlja? Do kam bo prodrli Švabi? Pustimo ga, naj prodira; imamo važnejša prasanja, svetovna prasanja: klerikalizem in liberalizem! Rešimo prej to, ako tudi vsi poginemo! Glavna stvar je načelo! Pred 500 leti je branil knez pravdo, kdo nam jo brani sedaj? Življenje svoje moramo sedaj sami braniti z orožjem v roki, sicer nas potolčejo, kaj bi govorili potem o pravici! Najvažnejših in najpotrebnejših stvari, šol, nam ne dajo, in mi se uklanjamo in trpimo! Tako je delal Turk s Srbi a njim je bilo dovolj, uprli so se, pognali so ga, osvobodili so se . . .

PODLISTEK

Na Gorjanskem

(Dalje) Povest.

V.

O da to že verjamen, je odgovoril, ker ravno ni vedel boljšega.

Mejtem je vstopil v sobo gospodar.

To je lepo od vas, gospod učitelj, da ste prišli, je pozdravil, ter ponudil roko.

Gospodinja je med tem vstala in odšla iz sobe. Ko imajo možje svoje pogovore, ne pristojta, da bi bila ženska zraven, tako je mislila Gričarica. Gričar je sedel za mizo, ter storil že navadna vprašanje, kako mu se bo dopadlo v Gorjanskem itd.

Čez malo je vstal in odšel iz sobe. Takoj pa je zopet stopila v sobo gospodinja in se začela razgovarjati z učiteljem; ne spodobilo bi se namreč pustiti gosta samega.

Čez par minut se je gospodar vrnil s stekleničico hruškovca in gospo-

Tržaški slovanski mladini.

Le čuditi se moramo, da se tržaška slovanska mladina še do danes ni tesno združila in organizirala. Pri Italijanah opazamo med mladino živahno gibanje in glaven namen italijanskih mladinskih društev je ta, da čim večje število slovanske mladine pritegnejo na svojo stran in jo vzgoje v italijansko-nacionalističnem duhu. Neizpodbitna je ta resnica in mi jo na svoji koži silno, silno občutimo. Saj imamo še dandanes na stolice slovanskih mladeničev, ki ne le, da bolj cenijo italijanstvo in mu dajejo pred slovanstvom prednost, ampak se celo tako daleč spozabljajo, da sramote in zaničujejo svoj materinski jezik. Večkrat se je tudi že naglasilo, da so najhujši in najostudnejši nasprotniki našega naroda tisti, ki so izšli iz njega samega, a so zašli v renegatsko morje. Teh se imamo veliko bolj bati, kakor pa pravih Italijanov. Pa ne samo iz tega stališča je potrebna združitev vse tržaške slovanske mladine v močno mladinsko društvo, temveč bi bila potrebna združitev v svrhu izobrazbe in prave slovanske, oziroma jugoslovanske narodne vzgoje. Po pretežni večini je namreč naša mladina nezavedna — posebno delavska mladina — in le malo je med njo takih, ki bi poznali našo zgodovino in literaturo, še manj pa je takih, ki bi vedeli, kaka je dolžnost slovanske, jugoslovanske mladine. Hudo je človeku pri srcu, ko vidi, da med tržaško slovansko mladino vkljub dogodkom, ki so na dnevnem redcu zadnjih dneh, ni nobenega gibanja in življenja. To znači, da manjka naši mladini prepotrebna samozavest. Dokler bo tako, ni upati, da bi dosegel naš narod boljšo bodočnost. Naša mladina, naraščaj našega teptanega naroda, mora biti prepojen ekoz in skoz v strogo jugoslovanskem nacionalističnem duhu! Naša mladina bi morala vedeti, kaj jo čaka, kakšnim dnem koraka jugoslovanskega ljudstva nasproti. Če se hočemo odrešiti suženjskih verig, ki nas oklepajo, moramo biti vsestransko podkovani in pripravljani na odločilen boj. Če za ta boj starejši pristaši jugoslovanskega naroda niso bili sposobni, oziroma, če niso imeli in nimajo poguma, da bi se ga lotili z vso silo in neizprosno, je to znak, da od mladih nog niso bili tako vzgojeni, kakor

dinja se je zopet odstranila. Bila je namreč taka navada, da je gospodinja postregla gostom z jedjo, gospodar pa s pijačo. Gričar je postavil pred učitelja steklenico s praznim kozarcem ter rekel:

Natočite si, gospod učitelj, to je pravi domač hruškovec.

— S svojim obiskom vam napravim preveliko škodo.

— A, kaj škoda, saj smo itak vse doma pridelali; žal, da vam ne moremo postreči s kaj boljšim.

— To kar je domače, je vedno najboljšo, je odvrnil učitelj.

Zelo prijetno je iznenadilo Petra, ko je opazil na neki polici v sobi precejšno število knjig, med katerimi je bila sicer — kakor je opazil že od daleč — večina Mohorove družbe, a bile to tudi druge. Poleg knjig pa so bili zloženi časopisi; Korenu se je zdelo, da so bile spravljene številke slovenskega tednika od celega leta.

— Kakor vidim, vi ste prijatelj knjig in ste naročen tudi na časopise, pač izjema med našimi kmeti.

bi bilo to nujno potrebno! Ker pa svet dan za dnem napreduje, mora biti sedanja jugoslovanska mladina drugače vzgojena.

Pametnim ljudem je bilo to že davno jasno. Rečem, da tako, kot sedaj, ne sme več naprej. Če je resnično, da stremimo vsi po odrasenju in svobodi, potem se moramo podati na delo; brez dela dosežemo k večjemu še večje suženjstvo, ali pa celo popolno smrt. Glejmo, da bo mlada generacija druga kot dosedanja! Trst kot centrum jugoslovanskega gibanja naj se prvi vzdrami in iz Trsta naj poletijo nove ideje v druge kraje. Tržaška mladina, ustvari si močno organizacijo, organiziraj se! Dosti je bilo spanja, zdaj naj napoči dan dela! Ni treba niti urica več odlašati, skrajni čas je, da zapojemo drugo pesem. Vstanimo!!

Slovenska univerza v Trstu.

Današnji »Piccolo« prinaša članek, v katerem se zopet zaletava v bodočo slovensko univerzo, katere bi se posluževali vsi Jugoslovani. Boji se, da bi nastalo vsled tega ljudsko preseljevanje Jugoslovancev v Trstu in bi potem izginil italijanski značaj Trsta. Sedaj, ko je Italijantvo Trsta poskusilo zman vsa sredstva, da bi preprečilo ojačenje slovenskega življa v Trstu, apelira na celo Evropo.

Pravi kako velika škoda bi bila zanje, ako bi na ta način prišlo Slovancev v srednje Evrope. Italijanski značaj Trsta je Evropi že znan, zato ne bi ji bilo ljubo, ako se prikaže nepoznan element.

Naj se ne boji »Piccolo«, mi ne bomo delali Evropi sramote in nečasti. Mi smo mlad, čil narod, čutimo v sebi sveže moči da bomo nadaljevali započeto delo, ko bo Trst naš.

Mi imamo še celo življenje pred seboj, solnce nam šele vshaja. To smo mi in vi? Svojo 2000-letno kulturo imate že za soboj, in 2000 let star narod je že tako star, da se ne more ničesar več od njega pričakovati.

Ako ste še močni, zakaj se naj bojite?

V agoniji ste in prišel bo dan, ko vam zapojemo »de profundis«.

Zato se pa nam tako slabo godi. Jaz sem se prepričal, da je nevednost najdražja stvar na svetu. Ko sem bil jaz otrok, sploh če ni bilo šole, a potrudil sem se pozneje, da sem se naučil za silo čitati in pisati in ni mi bilo nikdar žal. Marsikako nedeljo in marsikak praznik popoldne sem pregnal nad knjigami in časopisi, dočim bi bil brez tega šel v gostilno. Knjige in časopisi so mi prihranile marsikak goldinar, a v marsikaterem oziru so mi tudi pomagale pri gospodarstvu. Pa tudi sicer, človek ni živina; poleg dela in molitve mora hrepeneti tudi še za kaj drugim višjim.

Možak je kar strmel. Z ust kmeta, pa čuje take nazore!

Kaka razlika med nazori tega priprostega kmeta ter onimi starega učitelja in župnika! Ta dva bi se mogla od onega še celo kaj naučiti. On kar ni vedel, kaj naj bi rekel. Zato je Gričarjevim besedam le pritrčil:

Seveda, seveda, človek mora imeti svoje ideale, ker sicer se poniža do živine. V tem je stopila v sobo ona

Žena z revolverjem.

Takorekoč vse evropsko javno mnenje je pod utisom krvave tragedije, ki se je odigrala predsinocnjim v uredništvu velikega francoskega časopisa »Figaro«. Glavni urednik tega lista, Gaston Calmette, je v svojem listu vodil kampanjo proti finančnemu ministru Caillauxu, očitajoč mu, da je svoj politični upliv zlorabljal v svojo in v korist svojih prijateljev in somišljenikov. Ta »Figarovega« glavnega urednika ni tožil, ni ga tiral pred sodnijo, kjer bi dal temu priliko, da dokaže resničnost svojih trditvev, ali pa dokazal njih neuteemeljenost in neresničnost.

Pač pa je šla njegova žena predsinocnjim v uredništvo lista, ter je tam ustrelila političnega protivnika svojega moža.

Po oni znani poslovice, ki pravi: vse razumeti, se pravi vse odpustiti, moremo tudi ta čin v visokem društvenem položaju se nahajajoče visoke dame, ki se je v obrambi časti svojega moža, spozabila tako daleč, da je dvignila orožje na njegovega protivnika, najli nekaj opravičljivega in torej odpustljivega. V tem je nekaj heroičnega, nekaj, kar nas more siliti ne le v odpuščanje, temveč tudi v občudovanje. Zdi se to kakor nekaka pripovedka iz starih bajnih časov, kakor nekaka pripovedka, v kateri se nam pripoveduje o činih junaskih žen.

In vendar se ta čin gospe Caillaux naravnost protivi mišljenju in nazoru, ki jih imamo danes; ni tem kaj žena storiti in kaj ne sme. Žena bodi doma, v domačem ognjišču moževa tovaršica, ona naj bo angelj, v katerega okrilju bo našel mož vedno tolažbo in uteho pred viharji, katerim je izpostavljen zunaj v burnem življenju. Žena, ki nastopa v javnosti, pa izgubi že s tem samim velik del onega čara, brez katerega si ženske ne moremo predstavljati. A kaj naj rečemo o ženski, ki manipulira z revolverjem?

Gospod Caillaux je rekel svoji ženi: »Uničila si me za vedno«.

In imel je prav. Uničila ga je ne samo materijelno, temveč tudi moralno, a uničila je brezdvombno za vedno tudi svojo lastno srečo.

deklica, ter se sramožljivo stisnila v kot pri peči.

— Ali je to vaša hčerka, je vprašal Korena.

— Da, hodi sem Anica in daj roko gospodu učitelju.

Deklica se je preblizala sramežljivo k mizi, ter ponudila Korenu roko.

— Ali hodiš v šolo, jo je vprašal.

— Da.

— Ali se rada učiš?

— Da.

— Le hodi k mami v kuhinjo, jej reče oče.

Deklica je odšla.

— Ali imate samo to deklico?

— O ne, imamo še dve deklici, eno staro sedem in eno staro dve leti, dočim so dva dečka in ena deklica umrli.

Sedemnajstletnega sina imamo na kmetijski šoli, katero dovrši prihodnjo leto.

Korenu je mož vedno bolj imponiral.

(Nadaljevanje sledi).

Na ruskega cara se je baje pripravljaj atentat.

V Skoplju je bil aretiran ruski anarhist Pavlov, pri katerem so našli originalno obsodbo, sklenjeno na zadnjem anarhističnem kongresu v Londonu. — Glasom te razsodbe je ruski car Nikolaj obsojen na smrt, a to smrtno obsodbo bi imel izvršiti aretirani Pavlov.

Pavlova so aretirali v stanovanju ruskega inženirja Krokosa, ki je v službi skopljske električne centrale. Srbske oblasti sta na njega opozorila dva francoska policijska detektiva, ki sta Pavlova zasledovala iz Pariza. — Inženir Krokos, ki je bil preje v službi belgrajske občine, je istotako osumljen, da je anarhist. Našli so namreč pri njem pisma, ki ga kompromitujejo, a poleg tega je sprejel francoska detektiva v svoje stanovanje, ko sta se mu legitimirala kot anarhista.

Pavlova so pod močno stražo spremlili v Solun, odkjer ga odvedejo na ruskem parobrodu v Odeso.

Vojna moč trozveze in trosporazuma.

Ako bi prišlo do evropske vojne, bi si stali nasproti brezdvomno na eni strani trozveza — Nemčija, Italija in Avstrija, a na drugi strani trosporazum — Francija, Rusija in Anglija. Zato bo naše čitatelje gotovo zanimalo kako močne so armade vseh teh držav. Za slučaj vojne je natančno število pač težko določiti in zato je treba pač vzeti za podlago mirovne kadre.

Trozveza ima v mirnem času :

	Bataljonov	eskadronov	topov
Avstrija	685	367	3624
Nemčija	699	440	3906
Italija	391	147	1432
skupaj	1775	954	8962

Trosporazum pa ima v mirnem času:

	Bataljonov	eskadronov	topov
Rusija	972	636	3578
Francija	656	370	2832
Anglija	74	51	514
skupaj	1702	1057	6924

Angleška armada na suhem je zelo maloštevilna, ker polaga Anglija svojo glavno moč v vojno mornarico. Zato izgleda po gornjih številkah, kakor da bi bila trozveza močnejša od trosporazuma. Toda ne smemo pozabiti, če je sploh mogoče da bi se Italija in Avstrija našli kedaj združeni na bojnih poljanah. Poleg tega pa treba računati tudi na okolnost, da bi se tudi milijon bajonetov na Balkanu obrnilo proti trozvezi. Poleg vsega tega pa je trosporazum tudi denarno močnejši od trozveze.

Hotelska družba v Novi Srbiji.

V najkrajšem času začne srbska skupščina razpravo o zakonskem načrtu glede koncesije hotelski družbi za nova srbska ozemlja.

Ta družba namerava zgraditi v vseh večjih mestih Nove Srbije moderne hotele. — Več mest je že izjavilo, da so pripravljena dati družbi brezplačno potrebna zemljišča na razpolago. Ker je potreba, da se ti hoteli zgrade, velika, se začne z delom že prihodnjo pomlad. Opozorjamo na to posebno naše stavbene delavce in podjetnike, ker bi se jim utegnil pri tem nuditi lep zaslužek.

Mednarodnost slovenskih socialnih demokratov.

V slovenski Nabrežini so imeli socialni demokratje preteklo soboto shod, katerem je bilo govorno samo v nemškem in italijanskem jeziku; slovenskega govornika pa „jugoslovanska“

socialna demokracija ni čutila potrebe poslati, čeprav je nabrežinsko delavstvo slovensko. In akoravno so nabrežinski slov. socialni demokratje v narodnem oziru skoro že popolnoma pogubljeni, je vendar nastopil eden izmed njih in je v svojem materinem jeziku protestiral proti temu, da pošilja socialna demokracija v Nabrežino samo slovenske in italijanske govornike, ki jih slovenski delavci ne razumejo. Ta novi nesramni čin socialne demokracije za danes samo konstatiramo.

Volitve za občino pokojninski zavod.

Za volitve odposlancev za glavni zbor deželnega urada v Trstu, ki se bodo vršile dne 29. marca t. l., je podpisani volilni odbor sestavil listo kandidatov za skupini nameščencev in službodajnik v vseh volilnih kategorijah.

Ta lista se v prihodnjih dneh objavi v hrvatskih in slovenskih listih Primorskega, Kranjske in Dalmacije.

Že sedaj pa prosimo vse volilce, nameščence in službodajnike, ki pripadajo deželnemu uradu v Trstu, naj nam blagovolijo čim prej vpsolati v posebnih ovojih svoje glasovnice, in sicer na naslov: *Dr. Edvard Slavik, odvetnik in deželni poslanec v Trstu.* Glasovnice naj se natančno in pravilno izpolnijo z imeni kandidatov, ki se bodo objavila za vsako posamezno skupino in kategorijo, ali pa naj se nam vpošljejo neizpolnjene, kar posebno priporočamo; v tem slučaju prevzamemo sami pravilno izpolnitev glasovnic in njihov pravočasno izročitev volilni komisiji.

Glasovnice naj se nam vpošljejo čim prej, ker nas loči od dneva volitve le še kratek rok.

Pripominjamo, da obsega okrožje tržaškega deželnega urada Dalmacijo, Kranjsko in Primorsko.

Narodni volilni odbor v Trstu.

Dr. Pitacco pri ministru notranjih stvari zaradi dogodkov na Revoltelli.

Včeraj je interveniral dr. Pitacco pri ministru Heinoldu, da mu razloži dogodke na Revoltelli. Prikrojil je seveda vse tako, kakor mu pač najbolje kaže, toda minister je izrazil dvome o krivdi Slovanov, ker je bil že prej od naših poslancev informiran. Dr. Pitacco je prišel zopet s takimi argumenti, kakor jih je navajal „Piccolo“. Smatra n. pr. kot provokacijo, da so Hrvati in Srbi ustanovili svoj klub, da so dobivali povabila na društvene sestanke itd. Toda minister vendarle ni bil prepričan, da so Slovani krivi. Zanimiva je tudi pripomba ministra, da bi se dogajali taki izgredi tudi tedaj, če bi imeli Italijani svojo univerzo, kar kaže, da bi bili sedanji dogodki nekaka ovira za ustanovitev ital. univerze v Trstu. V splošnem pa ni mogel biti dr. Pitacco bogve kako zadovoljen s tem pogovorom, odnesel je gotovo jako slab utis.

Važen poklic, ki smo ga Slovenci do sedaj zanemarjali.

V včerajnji „Edinosti“ izjavlja hotelir „Narodnega doma“ v Trstu gosp. Bleha, da se Slovenci ne posvečajo radi natakarskemu poklicu. To je žalibog resnično in povemo odkritosrčno, da se nam zdi čudno to. Saj je vendar znano, da je ravno natakarski poklic prištevati med najboljše poklice. Priporočamo torej starišem in varuhom, ki ne vedo kam s svojimi sinovi in varvanci, naj jih dajo v kako restavracijo kot natakarske vajence.

Posebno naši narodni gostilničarji v Trstu bi si pridobili velike zasluge tudi za našo narodno stvar, ko bi vzeli k sebi take mlade ljudi in jim s tem odprli pot v široki svet.

Poslovilni večer hrvatskih dijakov.

Sinoči se je zbralo veliko število Slovencev, Hrvatov in Srbov v prejšnji sokolovi dvorani Narodnega doma, da se poslovi od dijakov Hrvatov, ki odidejo danes vsak na svoj dom. Mnogo premajhna je bila dvorana za vso množico in marsikateri je moral oditi, ker ni bilo več prostora. Ta večer je pokazal najbolje, kako so tesno spojeni interesi Hrvatov in Slovencev, pokazal je tudi, kako čutimo mi do bratov Hrvatov, posebno pa še do mladih borcev, ki se niso ustrašili ran, da rešijo pravico in čast naroda. Udeležili so se tega večera tudi g. drž. in dež. posl. dr. Ot. Rybář, gg. dež. posl. dr. Brnčić in dr. Wilfan. G. dr. Čok je po kratkem pozdravu otvoril večer. Govorili so gg. F. Peric, predsednik akad. dr. „Balkana“, gca. Hilda Gombačeva, dr. Jedlowsky, Siggoreo, dr. Ot. Rybář, Srb Bubalo in dr. Wilfan. Navdušenje je vedno bolj rastlo, kar je kazalo navdušeno petje in pa za Cirila in Metoda nabranih 52 K.

Ob pol eni je zaključil g. dr. Čok večer, nakar je večina gostov odšla, mladina pa je še plesala skoro do dveh. Hrvatski dijaki so odšli danes popoldne ob treh s parnikom „Adelsberg“ izpred molo Sanità, o čemur poročamo na drugem mestu.

Kako je tržaški Žid naučil uradnike davčne administr. uljudnosti.

Neki tržaški Žid je dobil od davčne administracije plačilni nalog, odlok o odmeri neke pristojbine, ki se mu je zdel previsoka. Zato je poslal na davčno administracijo svojo sestro, da vpraša tam pojasnila, kako podlago so vzeli pri računanju za odmero pristojbin. Toda kakor je to pri naših uradih že navada, da uradniki strank ne sprejemajo posebno uljudno, deloma morda zato, ker smatrajo stranke le za nadležne, ki jih motijo v njihovi komoditeti, ali pa zato, ker so preobleženi z delom in torej nervozni, tako in nič drugače je tudi na tržaški davčni administraciji. Kakor delajo z drugimi strankami, tako so storili tudi s sestro našega Žida. Njena eleganca gospodom uradnikom na c. kr. davčni administraciji ni čisto nič imponirala in oni so bili z njo ravno tako — da ne rečemo neuljudni — malo uljudni, kakor z vsako drugo stranko. Dama se je vsled tega čutila žaljeno in se je pritožila pri svojem bratu. Ta pa, ne bodi len, je šel naravnost h finančnemu ravnatelju baronu Koberju ter se tam pritožil proti uradnikom davčne administracije. Uradniki so seveda dobili nalog, da morajo s strankami postopati uljudno.

Kmalu potem je dobil dotični Žid povabilo, naj se predstavi na davčni administraciji. Tam so ga sprejeli silno prijazno. Prihitelo je okoli njega kar cel kup uradnikov. Eden mu je vzel iz rok klobuk in ga obesil na kljuko, drugi mu je vzel palico, tretji mu je pomagal sleči površnik, četrti mu je ponudil stolicu, peti smodčice itd. Bili so z njim z eno besedo rečeno, silno prijazni in uljudni uradniki so kar tekmovali med seboj v ljubeznjivosti napram našemu Židu. Ves zadovoljen in srečen se je naš mož vračal iz davčne administracije ter si mislil, evo kako sem jih naučil rešpeкта in spoštovanja!

Toda kako se je začudil, ko je nekaj dni pozneje dobil plačilni nalog, s katerim se mu je neka pristojbina povišala za celih 3000 K, a pridobinski davek za celih 1000 K. Doznali smo, da je Žid sklenil, da se ne bo nikdar več pritoževal proti neuljudnosti davčnih uradnikov.

Ljubljanske vesti.

† **Deželni poslanec Fran Košak.** Mignuli ponedeljek je umrl v Grosupljem pri Smarju na Dolenjskem deželni poslanec Fran Košak. Pokojni je bil član S. L. S. Bilo mu je šele 58 let. Pokojnik je bil znan kot izvrsten gospodar in kmetovalec.

Značilno za naše razmere je, kako se boji jugoslovanske misli — naša liberalna stranka. Ko so Srbi oslobodili veliko in lepo mesto Bitolj, so mu dali takoj *jugoslovanski* izgled, najlepšim ulicam so dali imena večjih jugoslovanskih mest in tudi Ljubljana je dobila v Bitolju svojo ulico.

Bil bi samo akt uljudnosti, ako bi ljubljanska občina krstila katero svojih ulic z imenom „Bitolj“ (kako lepo bi se glasilo: Bitoljska ulica!) in mnogi, ki naših liberalcev ne poznajo, so kaj takega pričakovali in se, seveda, tudi zmotili, ker na ljubljanskem magistratu vlada tak strah pred onimi zgoraj, da si na kaj takega niti pomisliti ne upajo. Zato pa dobi v Ljubljani svojo ulico vsaka visoka oseba z Dunaja, ki pride slučajno v mesto na 24 ur in kmalu bodo nosile vse ljubljanske ulice — nemška imena, ker te visoke osebe, seveda, nimajo slovenskih imen...

Neumestno izrabljanje ustoličenja koroških vojvod.

Pod tem naslovom priobčuje včerajšnji „Slovenec“ članek, v katerem priobčuje brzojavko dr. Brejca ki odsvetuje, da bi priredila danes srednješolska mladina v Ljubljani štrajk v spomin 500 letnice ustoličenja koroških vojvod katerega je priporočal neki Endlicher. Pravi, da moramo praznovati to obletnico na „dostojen, resen, zrelega naroda vreden način“.

Živeli smo na miren, dostojen, resen, zrelega naroda vreden način tekom dolgih 500 let. In kaj smo dosegli? Da smo sedaj sužnji, brez pravic, in če bomo še nadalje živeli na tak način, bode nas vedno manj, sovražnikov vedno več.

Dovolj je tega strahu, te poniznosti, tega klečeplastva, kar provzroci le, da nas še bolj zatirajo. Pokažimo našim zatirancem zobe, pa bodemo nekaj dosegli. S poniznostjo si pridobimo le v nebesih mesto, na tem svetu pa ne.

Tržaška kronika.

„Piccolo“ zbira armado svojo. Ker se boji, da bi slovenske mase, ki se bodo udeležile nocojšnjega shoda, razrušile Trst, poroča, „Piccolo“ da se širijo po mestu glasovi, da mobilizujemo za nocoj vse moči iz okolice, katere bode mo potem pognali na ulice. Pa naj še kdo reče, da smo mi tisti, ki provociramo.

Pevski večer s plesom priredi pevsko društvo „Kolo“ dne 22. marca t. l. v dvorani Konsumnega društva v Rojanu. Med vsprememom in pri plesu sodeluje mandolinistična skupina „Viktor Parma“. Začetek ob 5 popoldne.

Vstopnina k prireditvi 60 vinarjev; k plesu gospodje 1 krono, dame 40 vinarjev.

Pohušanje. Danes jutraj je aretiral insp. agentov Moretti nekega Henrika Fragiacoma težaka iz Pirana, katerega so že dalje časa iskali, ker je zapeljal 8—10 let stare deklice in ker je uporabil za svoje pohotne namene neko 11 let staro deklico.

Ukradeni čevlji. Ivan Krainc iz Velikovca, mornar, je bil aretiran na zahtevo svojega tovariša, ker mu je ukradel par čevljev v vrednosti 12 K, ter jih odstopil nekemu mornarju, da bi mu dal svojo matrikolo.

Streljal na svojo ljubico. Josip Henich iz Gorice trgovski pomočnik pri tvrdki

Weiss na Corsu, je že dolgo časa ljubinkoval z g.čno Luizo Siberio, ki je stanovala v isti hiši, kakor on, in sicer v Chiadinu 578. Dekle se ga je naveličalo in ni hotelo nadaljevati ljubavnega razmerja. Ogorčen nad takim ravnanjem, je danes zjutraj en kratvstrelil iz samokresa na njo. K sreči so pri skočili hitro ljudje, ki so ga razorožili in izročili policiji.

Brzojavne vesti.

Proslava 500-letnice ustoličenja zadnjega slovenskega vojvode v Ljubljani.

LJUBLJANA, 18. Tu je danes slovensko dijaštvo na res miren, dostojen in resen način proslavilo 500-letnico ustoličenja zadnjega slovenskega vojvode na Gosposvetskem polju. Dijaštvo vseh tukajšnjih srednjih šol je namreč danes stavkalo, ter se ni udeležilo pouka. Policija je pričakovala velikih nemirov, ki bi ji bili seveda došli kakor nalašč, za upravičenje daljnih persekucij.

Dijaštvo pa je na sijajen način, mirno in resnosti obletnice primerno proslavilo na imponujoč način to narodno obletnico, z obhodom po mestu. Obhod se je izvršil brez vsakega najmanjšega incidenta.

Živinozdravniška visoka šola.

DUNAJ 18. Slušatelji živinozdravniške visoke šole so sklenili v včerajnjem zborovanju, da se prepisejo vsi prihodnje leto na lvoški živinozdravniški zavod, kateremu so zagotovljena tudi nemška predavanja, če se razmere na dunajski visoki šoli temeljito ne popravijo.

Manifest čeških strank.

DUNAJ, 17. »Slawische Korrespondenz« javlja: Češki listi priobčujo izjavo vseh čeških strank, potom katere izražajo, da so napravile z največjim samozatajevanjem sklep, pri pomoči da bi prišlo z Nemci do pogajanj glede rešitve krize na Češkem. V izjavi se razpravlja o pogajanjih z Nemci, nadalje se izjavlja, da smatrajo češke stranke zopetno uvedbo zakonitosti na Češkem kot dolžnost vseh strank, brez razlike narodnosti, katerim je kaj ležeče na ustavnih institucijah. Za Čeha nikakor ne more biti primerna baza pogajanj nemška zahteva, da se jim da za neutemeljeno razbitje deželnega zbora zakonito jamstvo za spolnitev najvažnejših nemških narodnih zahtev. Ako so Nemci pa v državnem zboru na stališču, da se češka obstrukcija ne sme odkupiti z nikakimi koncesijami, mora to načelo veljati tudi za nemško obstrukcijo v češkem deželnem zboru. Češka obstrukcija v državnem zboru stoji in pade z nemško obstrukcijo v češkem deželnem zboru.

Monarhistične demonstracije v Parizu

PARIZ 17. Nocoj so se vršile na velikih bulevardih demonstracije proti Caillaux-u, ki jih je uprizorila monarhistična stranka. Posredovala je policija. Prišlo je do hudega pretepa. Demonstrantje so šli po bulevardih ter klicali: »Doli s Caillaux-om! Doli z republiko! Živel kralj!« Policija je demonstrante razkropila. Več oseb je bilo aretiranih. Ob pol 12. uri po noči je prišlo na velikih bulevardih do ponovnih demonstracij, pri čemur so takozvani »camelots du roi« (kraljevi priganjači) vsikali razne psovke na račun Caillaux-a. Policija je demonstrante razgnala. Tekom demonstracij je bilo aretiranih skupno 15 oseb, med temi člana »Action Française« Leon Dat in Mauderice Pujon.

Posredovanje srbske vlade radi aretiranih srbskih podanikov v Bosni.

BELGRAD, 18. Ministrski predsednik Pašić je naročil srbskemu poslaniku na

Dunaju Jovanoviću, da stori takoj potrebne korake pri dunajski vladi, da se pusti v svobodo 12 srbskih državljanov, ki so zaprti v Bosni. Teh 12 srbskih kmetov so bosanske oblasti aretirale na srbskem ozemlju ter jih gnale preko Drine v zapor.

Začetek gradnje novih železnic v Srbiji.

BELGRAD, 18. Inženirje gradbenega ministrstva, ki so določeni da bodo vodili in nadzirali dela na gradnji novih železniških prog, so odpotovali na svoja mesta. Dela se začnejo dne 25. marca po starem.

Pašić o vprašanju orientalskih železnic.

BELGRAD 18. Ministrski predsednik Pašić je v pogovoru z urednikom »Štampe« izjavil, da so vesti o pogajanjih, ki da se vodijo za odkup orientalskih železnic, neločne. Mi hočemo napram svojemu sosedu pokazati dobro voljo, da rešimo vprašanja, ki se tičejo obeh strani, na način, ki bo odgovarjal pravičnim zahtevam ene in druge strani. Akopprav so z osvojenjem delu turškega carstva prešle tudi vse železnice v našo last in to tudi ostanejo, želimo da bo udovoljeno tudi interesom delničarjev in zato želimo vprašanje izrabiljenja teh železnic rešiti sporazumno. Zato smo radi pristali na francozi predlog, ki se glasi: Delnice privatne družbe orientalskih železnic na srbskem ozemlju treba razdeliti tako, da obdrže avstrijski akcionarji tretjino, drugo tretjino kupijo francozi in ruski delničarji. Tako bi uprava teh železnic spremenila sedanjo obliko ter prešla v roke privatnega srbskega društva.

V upravi bi bila po dva Srba in dva Avstrijca ter po en Rus in en Francoz, ki bi izbrali za ravnatelja Srba, a srbska vlada bi to izvolitev potrdila.

Uradnike bi nastavljal gradbeni minister, na predlog uprave. Vozni red in tarifa bi se morala spraviti v soglasje z ostalimi srbskimi železnicami.

Na vprašanje, če se se pogajanja že pričela, je Pašić odgovoril, da so poslaniku Jovanoviću na Dunaju poslana vsa potrebna navodila in da je tja poslan tudi strokovnjak za tehnična vprašanja, o čemur so obveščene interesirane strani.

Roparski derviši napadli bazar.

ADENE 18. V Berheri (britska Somalija) so v noči od 14. t. m. roparski derviši napadli bazar domačinov, pri čemur je bilo več oseb ranjenih. Policija ji Derviše preganjala 10 milj daleč, toda brezuspešno. Derviši so na begu streljali na neko bolnišnico za bolne na kozicah, zažgali več vasi in umorili ali ranili pet Angležom prijaznih domačinov.

Nemška nasilstva proti Poljakom.

BEROLIN 17. Ker so zahtevali nekaterih poljskih družin, da se podeli njihovim otrokom prvo obhajilo v poljskem jeziku, odklonili, je prišlo v starem Moabitu do nemirov, zaradi česa je policija izpraznila tamošnjo cerkev sv. Pavla.

Katastrofalen potres na Japanskem.

TOKIO 17. Gouverneur okraja Akita brzojavlja, da se je zrušilo vsled potresa v štirih okrajih 435 hiš, pri kateri priliki je bilo 83 oseb ubitih in ranjenih. V okraju Šembroku samem je 378 hiš zrušenih in 75 oseb ubitih in ranjenih. Železniška zveza je na večih točkah pokvarjena in večinoma pretrgana.

Odmevi umora »Figaro-vega« urednika.

PARIZ, 18. V poslanski zbornici je prišlo včeraj do silno burnih prizorov vsled očitanj, s katerimi je opozicija navalila na Caillaux in njegove politične prijatelje. Danes pa razpravlja časopisje z veliko razburjenostjo o teh dogodkih. Tako n. pr. piše radikalni »Rappel«: Ta seja, v kateri se je opozicija omazala z infamnim obrekovanjem, klepetanjem in lažmi, je vzbujala gnjus.

»Figaro« pa piše o nekem pismu, ki ga je bivši ministrski predsednik Barthou prečital v zbornici in ki je zelo kompromitujoče za Caillauxa in bivšega ministrskega predsednika Monis-a: »Ta za Caillaux in Monis-a tako uničujoč spis, je imel Calmette že nekaj dni v svoji listnici. Spis se je nahajal v njegovem žepu tudi, ko je postal žrtev moralnega napada. En list tega spisa je zadela ena izstreljenih krogelj.

Vojna ladja »Kaiserin Elisabeth«.

DUNAJ, 18. Vojna ladja »Kaiserin Elisabeth« je včeraj dospela v Misugahama, kjer ostane tri dni. Na krovu vse zdravo. Prihodnje pristanišče Itzuskuma.

Odhod Dalmatincev iz Trsta

Kakor je bil poslanovilni večer dalmatinskih dijakov sinoči prisrčen, tako je bilo prisrčno tudi slovo, ko so danes ob 3 popoldne dalmatinski dijaki odhajali v domovino. Na pomol Sanitá, od kjer so odšli s parnikom »Albania« — in ne kakor je bilo javljeno z »Adelsbergom« — je spremilo Dalmatince nekaj sto tržaških Slovencev in Hrvatov in Srbov. Gospice so okitile dalmatinske dijake s cvetkami. Združeno so zapeli »Lepa naša Domovina«, »Hej Slovani«, in »Sokolsko koračnico«.

Ko se je začel parnik premikati, so gospice obsipavale na krovu stoječe dalmatinske dijake s cvetkami. Doneli so urnebesni živio-klici in še dolgo so stali Tržačani napomolu ter pozdravljali z robci odhajajoče, ki so pozdravljali na enak način. Gotovo ostane dalmatinskim dijakom tudi ta zadnji pozdrav, ki so ga dobili od tržaških Jugoslovanov, v nepozabnem spominu.

V bližini pomola je bil precejšen policijski aparat, ki pa ni imel povoda za posredovanje.

Listnica uredništva.

Gosp. A. T. Zahvaljujemo se Van na poslanem, vendar mislimo, da za sedaj ne bi bilo primerno, da bi mi stvar dalje mešali. Mi smo povedali svoje, bo zaenkrat pač najbolje počakati, če se razmere zbolj ajo. Ako bo potrebno, porabimo Vaše naznanilo, a tudi drugi material, ki ga imamo že nabranega in ki ga še nabiramo.

Tisk. Dolenc. (Fr. Polić). — Trst.

Lastnik: Konzorcij lista »Jugoslavija«. Zdjatelj in odgovorni urednik Andrej Munič

Mešana trgovina obstoča že sedemdeset let v prijaznem isterskem mestu, daje nad 3500 kron čistega dobička, se odda radi odpotovanja. Ponudbe: »Trgovina« Trst poštonoležeče.

Ponujam

pristine kranjske klobase
velike a K. —.39
male » » —.19
Fine velikonočne šunke » » 2.40
Zelo priljubljene domače salame 2.—
Vse proti povzetju od kg. 5 naprej.

Hiša na juž. Štajerskem v Savinski dolini na lepi legi, 1/2 ure od tovarne, trgovina z mešanim blagom, 1 njiva, veliko vrtov za zelenjavo, lepa sadna drevesa, dosti trt, zraven potrebno poslopje, se proda radi starosti in boleznih, pod ugodnimi pogoji.

Cena **7000** Kr. Poizve se pri lastnici **M. Rupnik**. Pošta sv. Pavel p. Preboldu.

Mali oglasi

Cena za vsako besedo 4 vin. Mastno tiskane črke 8 vin. Najmanjša pristojbina 40 vin. — Pojasnila brezplačno pri upravi. Na pismena vprašanja se odgovarja le, če je priložena znamka.

Trgovina, obrt, promet.

Fotograf Anton Jerkič — Trst via delle Poste 10. — Gorica, Gospodska ulica 7.

Ponudbe na službe.

19 letna deklica, zmožna slovensčine, pisja, iz učena v trgovini mešanega blaga, spretna prodajalka, izvezbana tudi v gospodinjstvu išče primerne službe. Naslov »Jugoslavija« št. 4.

Praktikant za trgovsko pisarno,

vešč slovensčine in kakega drugega jezika, se išče. Ponudbe »Jugoslavija«, pod »Praktikant«.

Stanovanje z domačo hrano išče gospodinja za 1. april. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod št. 2.

Dobra domača hrana Jakomina Chiergo, ul. Lavatoio št. 1, III.

Prenočišče

Gostilna-Buffer

Hinko Košič

Trst - ul. Carradori 15

Sobe od K. 1.60 naprej. - Dobra domača kuhinja. — Izborna vina. Dreherjevo pivo.

Se priporoča za obilen obisk.

Ivan Kerže

Trst

Piazza S. Giovanni ali Verdi št. 3

Trgovina s posodo iz porcelana stekla in kuhinjskega orodja.

Prvi slovenski

knjigovez

v Trstu

Anton Repenšek
ulica Cecilia

Filip Ivanišević

prodaja dalmatinskih vin na drobno in debelo lastnega pridelka.

Trst, podružnica na Dunaju XX,

Piazza Giuseppina 7, Wallenstein-
ul. Valdirivo št. 17 strasse št. 21.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

dobroznano žganjarno

Scala Belvedere št. 1., kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec ter ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

V najem
se oddaja prostor
za

trgovino

Poprašati
pri upravnistvu
lista

Jugoslavija

Mlekarna Hrušica

Trst, ul. delle Poste 16.
Vedno sveže mleko, maslo in med.

Posebnosti
Joghurt in kefir

Edina jugoslovanska
zaloga, klobukov
dežnikov in palic

K. CVENKL

Trst - Corso 28 - Trst.
Zaloga perila za gospode - Cene zmerne

„Narocajte, podpirajte in širite „Jugoslavijo“

PRVA
SLOVENSKA TISKARNA
V TRSTU

TISKARNA DOLENC

(FRAN POLIĆ)

ulica G. Vasari šte. 7

≡ **Trst** ≡

Telefon šte. 677

se priporoča za - -

izdrušitev vseh v - -

tiskarsko stroko - -

spadajočih del. - - -

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Postrezba točna

Belo solidno -

Cene zmerne

„Jugoslavija“ je najcenejši slovenski dnevnik

Krasne novosti za pomlad.

VELIKANSKA IZBIRA

IZGOTOVLJENIH OBLEK

za moške in dečke

Bohinec & C.° - Trst

Ulica Ponterosso 8 (vokal ulica Nuova 13)

Priznано dobro blago, točna, solidna postrežba, najnižje cene.

≡ **Elegantne obleke po meri** ≡

Kdor kupuje ali prodaja,

Kdor išče službe,

Kdor išče delavce in uslužbence,

Kdor želi oddati ali išče v najem sobe,
stanovanja, prodajalne, gostilne, skladišča itd., naj to oglasi v

Jugoslaviji